

U rukama djece lutke-tikve su oživjele. Radovale su se, tugovale, pomagale u rješavanju problema - situacija, navikavale djecu kako koristiti riječi kulturnog ophođenja u svakodnevnim situacijama, osvješčivale značaj i ulogu zdrave i raznovrsne prehrane za rast i razvoj djece ...

Cilj je postignut!

Od male sjemenčice narasle su lutke - tikve! Postale su stanovnici naše sobe, naši svakodnevni prijatelji!

IZRADA DRUŠTVENIH IGARA

U svom radu ne koristim se izravnim poučavanjem djece nego svoje aktivnosti usmjeravam na organizaciju i strukturiranje prostora i prikupljanje različitih materijala i sredstava za rad.

Prostor u kome djeca provode mnogo vremena treba biti prostor radosti, prostor za stjecanje iskustva i učenja u najširem smislu. O djeci i njihovim potrebama učila sam od djece. Ona znaju kako će istraživati, rasti, učiti, otkrivati. Djeca najbolje znaju što je za njih dobro i što im je potrebno. Moja je zadaća osigurati im prostor opremljen za sve to. Potrebno je pružiti djetetu prilike u kojima će donositi odluke i učiti se preuzimanju odgovornosti za svoje izbore, što zapravo predstavlja iskustvo učenja. Kako bih mogla ukazati djeci povjerenje, pružiti im priliku da vrše izbore i preuzimaju odgovornost za svoje izbore izradili smo mnoštvo igračaka, društvenih igara i igrica za poticanje dječjeg interesa za slova i brojeke i tako smo nedostatak didaktičkih sredstava pretvorili u predmet i sadržaj našeg zajedničkog rada i istraživanja.

1.KAMENČIĆ

Na drvenoj podlozi 37cm x 37cm nacrtala sam polja u kojima sam napisala zapovjedi-skači, pjevaj, pleši, plači, vrišti, skini papuču.....U svakom uglu je polje obojeno različitim bojom na koje se stavlja kamenčić iste boje. Igra četvero ili manje djece, svako sa svojim kamenčićem. Dijete pomiče svoj kamenčić za onoliko polja koliko je dobilo bacajući kocku. Kad pomakne kamenčić do određenog polja dijete pročita zapovijed i uradi ono što piše.

2.GEOMETRIJSKI LIKOV I TIJELA

Na drvenu podlogu veću od ostalih zaljepili smo pluto, na njemu iscrtali kvadrate, vodoravno osam i okomito jedanaest. Zatim smo izrezali male kvadratiće od kartona i na njih naljepili pluto da se mogu učvrstiti na veliku podlogu. Izradili smo 88 komada takvih kartončića. Gornji red vodoravno djeca po izboru popunjavaju kartončićima na kojima su nacrtani geometrijski likovi i tijela, prvi red okomito popune kartončićima na kojima su napisane brojke, redom kojim ona žele. Zatim iz veće posude vade kartončiće na kojima je zadana određena količina geometrijskih likova i tijela (npr. 3 trokuta) te ga stavljaju u odgovarajući kvadrat na podlozi. Igra je zanimljiva jer se svaki put slaže drukčije, a po izboru djece.

3.GLJIVICE

Imali smo originalnu igru gljivice koja se preselila u drugu sobu. Djeca su voljela tu igru i često su pitala gdje su nam gljivice. Odlučili smo zajedno napraviti sličnu igru. Na drvenoj ravnoj podlozi veličine 37cm x 37cm (sve igre izradili smo u istoj veličini radi lakšeg slaganja i uštede prostora) precrtala sam predložak za igru. U svakom kutu ploče nacrtana je vještica s kuhačom koja ispred sebe ima lonac. Na svakom loncu je nacrtano osam kružića. U sredini smo ploču bušili (uz pomoć kućnog majstora) i na nju vijkom pričvrstili manju ploču koja se može zavrtjeti. Na toj manjoj ploči su izbušena udubljenja u koja "sjedaju" gljivice. Gljivice smo izradili od čavlića i plastičnih valjčića koji su pristajali u rupe na podlozi. Valjčiće smo bušili, punili gipsom i u njih stavljali čavliće. Izradili smo drvenu kocku na

kojoj su zadane boje. Polja u kojima stoje gljivice obojili smo u tim zadanim bojama na kocki.

Igra počinje tako da se sva polja popune gljivicama i tako se sakriju boje. Manja ploča se zavrti. Dijete baci kocku i pogada ispod koje gljivice je boja koju pokaže kocka. Podigne jednu gljivicu i ako je pogodilo stavlja je u svoj lonac, ako nije vraća je na njeno mjesto. Mala se pločica ponovo zavrti i igra se nastavlja dok jedno dijete ne ispuni svih osam kružića na svom loncu.

4. "TRLJA"

To je stara igra koju smo mi izradili na svoj način.

Na drvenoj podlozi 37cm x 37cm nacrtala sam "trlju"- crte po sredini vodoravno, okomito i dijagonalno. Igra dvoje djece. Jedno dijete ima tri kružića plave boje, drugo tri kružića crvene boje.

Djeca stavljaju na izmjenično kružića pažeći da protivnik ne stavi svoja tri kružića jedan do drugoga - vodoravno, okomito ili dijagonalno, tako što svoj kružić stavlja na mjesto gdje su već postavljena njegova dva. Pobjednik je onaj tko prvi složi svoja tri kružića jedan do drugoga.

5. KRIZIĆ - KRUŽIĆ

Ovo je poznata igra koju smo adaptirali za igru u vrtiću. Umjesto da se igra crta svaki put na komadu kockastog papira kako se to obično činilo, mi smo opet igru iscrtili na drvenoj ploči. Igra dvoje djece. Djeca ne povlače crte po ploči nego na iscrtane crte naizmjenično stavljaju plastične štapiće. Treba paziti da štapić ne postaviš na treću stranu kocke i tako daš priliku drugome da zatvori kocku i u nju stavi svoj znak. Jedno dijete obilježava kocku kružićima, a drugo križićima. Kružiće smo uzeli iz "male matematike", a križiće od zidara, kojima služe za postavljanje pločica. Na kraju se broje polja i pobjednik je onaj čijih znakova je više.

6. ŽANDAR, LOPOV, TUČAR, SUDAC

Za ovu igru trebaju nam četiri papirića. Na jedan napišemo žandar, na drugi lopov, na treći tučar, na četvrti sudac. Papirić presavijemo i stavimo svaki u svoju plastičnu kutijicu. Protresemo ih u većoj plastičnoj kutiji i svako dijete uzme jednu kutijicu. Pročita što je dobio. Onaj tko je izvukao lopova trči-bježi, žandar ga hvata, dovede sucu. Sudac ga osudi, a tučar izvršava "kaznu".

7. PIŠEMO KOCKAMA

U spremnici vrtića pronašli smo stare drvene kocke kojima se odavno nismo igrali. Na njih smo flomasterom napisali slova. Sada djeca od tih slova slažu riječi i rečenice.

8. IZRADA GLAZBENIH INSTRUMENTATA

Djeca iz kuće donose plastičnu ambalažu kojom obogaćujemo kutiće (domaćinstva, ambulante, samoposluge, frizerskog salona). Sakupili smo i mnogo plastične ambalaže šumećih vitamina. Počeli smo ih puniti različitim materijalima (rižom, pjeskom, kamenčićima, čavličima, kavom u zrn, grahom i drugim sjemenkama). Djeca su uspoređivala zvukove i pogađala što je u kojoj kutijici. Djecu je zanimalo čime još možemo proizvesti zvukove. Od plastičnih kantica s ručkom/ambalaža deterdženta i sokova) počeli smo izrađivati gitare. Po sredini kanticice sam skalpelom izrezala otvor u obliku gitare. Prilikom

rezanja pazila sam da ostavim u gornjem i do-njem dijelu otvora po tri duža komada plastike koji se zavrnju, gornji prema gore, donji prema dolje i tako drže rastegnutu tanku gumicu za kosu. Na ta tri gornja produžetka savinuta prema gore i druga tri zategnuta prema dolje rastegnemo tri gumice različite debljine i tako dobijemo gitaru. Da nam se produžeci opterećeni zategnutom gumicom ne bi vraćali nazad, probušili smo kroz njih rupice i učvrstili ih za tijelo gitare žicom. Izrađivali smo instrumente od trske, drva, kamenja, školjki, čepova.

Potaknuta novom kasicom, djeca su formirala kutić samoposluge. Promatrala sam ih u igri i primijetila da ne mogu izvagati voće i povrće koje prodaju. Iz kutića "stolarska radionica" uzela sam dvije veće drvene daščice, jednu širu za postolje i jednu dužu, koju sam velikim čavlom pričvrstila na sredinu postolja. Vijkom i maticom na sredinu te duže okomito postavljene daščice pričvrstila sam letvicu koja na sebi već ima rupice (uzeli smo je iz drvenog konstruktora). Vijci, matice, čavlići, pile, čekići, šilo, kliješta, turpije.....sastavni su dio naše stolarske radionice. Iz kutića kuhinje uzeli smo dva plastična tanjura, izbušili na njima 4 rupice i kroz njih provukli 4 tanja plastična konopčića. Konopčiće smo za vage učvrstili tako da smo ih provukli kroz postojeće rupice na letvici i vezali u čvor. Vaga je bila gotova za manje od sat vremena. Djeca su bila odušavljena. Sljedeći dan su je obojale u crveno. Utege smo izradili od plastičnih figurica šaha koje smo punili čavličima, maticama, gipsom, tako da svaki uteg ima različitu težinu. Izvagali smo ih na preciznoj vagi i na njihovo dno napisali koliko svaki teži. Zbrajajući težinu utega djeca točno mogu izvagati neki predmet. Ohrabreni uspjehom izradili smo i vagu s tanjurima pričvršćenim direktno na gornju letvicu, a u izradi je matematička vaga.

10. TOMBOLA

Jedan dječak donio je od kuće tombolu. Kao i svaka nova igra, tombola je pobudila interes djece. Odlučili smo i mi izraditi tombolu. Djeca su zaista brzo učila brojke do 60, ali smo zaključili da bi nam bilo bolje kad bi igra brže završila, jer bi je mogli u jednom danu odigrati više puta. Dogovorili smo se da će naša tombola imati trideset brojeva. Brojeve smo pisali na čepovima od pluta, jer su se od njih najlakše mogli rezati tanki krugove. Na 30 krugova napisali smo brojke od 1-30. Ostatak krugova služi nam za pokrivanje izvučenih brojeva na "kartelama". Izradili smo 15 "kartela" od debljeg kartona. Naše "kartele" nemaju praznih polja, jer je djeci na ovaj način lakše pratiti brojeve. Na drvenu ploču nacrtali smo 30 polja i flomasterom napisali brojeve redom od 1 do 30. Ploču smo lakirali bezbojnim lakom za drvo da se brojke ne brišu. Dijete koje izvlači brojeve iz vrećice stavlja ih preko istog broja napisanog na toj ploči. Ostala djeca svoje izvučene brojeve na "karteli" pokrivaju krugovima od pluta.

Na drvenoj podlozi veličine 37x37 nacrtala sam igru i prelakirala bezbojnim lakom. Figurice smo izradili od drvenih štapića na način da smo jedan drveni štap prepilili na 12 manjih djelova. Obojili smo ih u četiri boje koje su i na drvenoj podlozi (crvena, žuta, zelena, plava) i to po četiri štapića u svakoj boji. Izradili smo i punu kutiju drvenih kockica (od starih kockica koje smo pronašli u vrtiću). Kasnije smo na istoj drvenoj podlozi osmislili igru *čovječe ne ljuti se* s plastičnim čepovima koji imaju dodatak za izvlačenje. Koristili smo čepove sokova i deterdženata koje smo pronašli u naše četiri boje. *Čovječe ne ljuti se* igrali smo i plastičnom ambalažom bombona u obliku korneta, gljivicama, kamenčićima ...

Igračke koje smo zajedno izradili djeca bolje čuvaju nego tvornički izradene igračke. Ove igre potiču djecu na interakciju s vršnjacima, dogovor, razvoj samostalnosti, slobode i autonomije jer sami biraju što će, kada, kako, s kim i koliko dugo raditi. Djeca se u potpunosti oslanjaju jedni na druge i jedni druge poučavaju te tako razvijaju svoju sposobnost stupanja u odnose s drugima. Cilj mi je bio da djeca svakodnevno doživljavaju vrtić kao mjesto radosnog življenja, druženja, igre, učenja, odgoja i obrazovanja djece i odraslih. Koristim ovu priliku da prenesem kolegicama riječi prof. Arijane Miljak koje su me potakle na izradu i stvaranje igaračaka i igara. Na jednoj od radionica kazala je: "Odgovitelji troše energiju, vrijeme i mnoštvo materijala na izradu aplikaciju, a od toga nitko nema koristi. Bolje bi bilo da izrađujete igre i igračke koje će služiti djeci za igru i učenje, a vama će olakšati rad".

